

Lapkričio 23-ąją minima Lietuvos kariuomenės diena. Kaune šventiniai renginiai prasidėjo šv. Mišiomis už Lietuvos Laisvės kovotojus ir karius Šv. Mykolo Arkangelo (Įgulos) bažnyčioje. Po pamaldų iškilminga eisena patraukė į Kauno senąsias kapines, kur prie Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę motinai paminklo padėjo gėlių. Vidurdienį Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje suplazdėjo Vyčio Kryžiaus ordino vėliava. Ją iškėlė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkas Vyčio Kryžiaus kavalierius Antanas Lukša. Vyčio Kryžiaus ordino vėliava keliamā tik Kaune.

„Sveikinu visus Lietuvos kariuomenės dienos, Jūsų ir visų mūsų šventės proga. Reiškiu didelę pagarbą tiems, kurie žuvo už Lietuvos laisvę. Neseniai lankiausi Gruzijoje. Yra ką palyginti. Gruzijos žmonės su gražiu pavydu žvelgia į Lietuvą“, – Kauno įgulos karius sveikino miesto meras Andrius Kupčinskas.

Minėjimo metu nuaidėjo trys salvės: už Lietuvos savanorius, Lietuvos kariuomenę ir Lietuvos valstybę. Prie paminklo Nežinomam kariui, sukurto dailininko, architekto Vladimiro Dubeneckio, buvo padėta gėlių.

Po minėjimo kariai ir visi miestelėnai buvo pakviesti į Lietuvos kariuomenės Kauno įgulos karininkų ramovę šventiniam koncertui. Jame džiugino LK Karinių oro pajėgų orkestras, grupė „Thundertale“ („Perkūno sakmė“), solistas šaulys Dovydas Jokubauskis, Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos auklėtiniai.

Vakarop Kauno rotušėje vyko tradicinis Lietuvos kariuomenės, Kauno įgulos karių priėmimas. Tokia tradicija

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas

Lietuvos kariuomenės diena paminėta Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje

yra tik Kaune. Kasmet Lietuvos kariuomenės dienos progą miesto meras Andrius Kupčinskias pagerbia ir apdovanoja karius, labiausiai nusipelniusius miestui. Šiemet burmistro Jono Vileišio pasidabruoti medaliai įteikti: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkui dimisijos kapitonui Antanui Lukšai, Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos pirmajam Kauno rinktinės vadui atsargos majorui

Vitalijui Edvardui Straleckui; žalvariniai: Lietuvos karinių oro pajėgų viešųjų ryšių vyriausiajam specialistui kapitonui Gintautui Deksniui, Krašto apsaugos savanorių pajėgų S. Dariaus ir S. Girėno apygardos 2-osios rinktinės štabo S5 skyriaus viršinininkui kapitonui Tomui Pilčiauskui ir Kauno apskrities viešosios bibliotekos viešųjų ryšių vyriausiajai specialistei Editai Urbonavičienei.

(keliamą į 3 psl.)

Kauno miesto meras Andrius Kupčinskias burmistro Jono Vileišio pasidabruotą medalį įteikė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkui dimisijos kapitonui Antanui Lukšai

Tradicinis mero priėmimas Kauno rotušėje

Jono Ivaškevičiaus nuotraukos

Choru festivalis surengtas bažnyčioje

Lapkričio 20 dieną Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje įvyko tradicinis respublikinis dvylktasis buvusių tremtinių ir politinių kalinių mišrių chorų festivalis, skirtas šv. Cecilijos garbei.

Šventojo Cecilija, mano ma, kankinta, sužeista, mirė 230 metų lapkričio 22-ąją. Prie tai ji dar suspėjo atvesti į krikščionybę savo vyrą ir tarus. Nuo 15-ojo amžiaus pa-

baigos šv. Cecilija yra laikoma bažnytinės muzikos, vargonininkų, instrumentų gamintojų, dainininkų, muzikantų ir poetų globėja.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo Kuršėnų parapijos klebonas Saulius Paliūnas. Giedojø bažnytinis chorus, vadovaujamas naujojo vargonininko Amando Sešeikos.

(keliamą į 3 psl.)

Tradicinio respublikinio buvusių tremtinių ir politinių kalinių mišrių chorų festivalio dalyviai

Atminimas įkvėps prasmingesniams darbams

Lapkričio 25 dieną lyg baimės akordas minint Lietuvos kariuomenės dieną nuskambėjo prasmingas Kauno Eigulių seniūnijoje renovuotos ir kultūros bei poilsio reikmėms pritaikytos Čečénijos aikštės atidarymas. Gausiai į amfiteatrą besirenkantys iškilmių svečiai ir miestelėnai galėjo susipažinti su prie aikštės išdėstyta Kauno įgulos karinių dalinių, Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos technika, amunicija ir ginkluote, įrengtu simboliniu Lietuvos partizanų bunkeriu-vadavie-

te ir čia „dirbančiais“ uniformuotais partizanais – istoriku Dariumi Juodžiu ir jo bendraminčiais.

Prieš nuaidint LK Karinių oro pajėgų orkestro atliekamam Lietuvos Respublikos himnui, išsirikiavo Kauno įgulos dalinių vadai, Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės šauliai su rinktinės vadu Minvydu Mikalauskui, Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokyklos mokiniai bei Viešojo saugumo tarnybos pareigūnai.

(keliamą į 3 psl.)

Renovuotos Čečénijos aikštės atidarymo šventė

Jono Ivaškevičiaus nuotr.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos tarybos posėdis

Lapkričio 26 dieną Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos būstinėje įvyko asociacijos tarybos posėdis, tradiciškai pradėtas „Tautiška giesme“ ir tylos minute.

Politines aktualijas apžvelgė LR Seimo nariai. Seimo nacionalinios saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas dr. Arvydas Anušauskas perskaitė Ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus kreipimąsi. Jame prisiminta, kad Jonas Žemaitis-Vytautas, 1954 metų lapkričio 26 dieną sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime, neseniai buvo paskelbtas su okupacija kovojujosi Lietuvos valstybės prezidentu. Andrius Kubilius dėkojo LPKTS nariams už nuolatinį palaimą ir supratinumą.

A. Anušauskas sakė nekalbėsiapie AB banko „Snoras“ reikalus, tačiau šiuo metu tai neįmanoma. Jis patikino jog „Snoro“ sukčiavimo schema sugriauta ir apdrausti žmonių indėliai (iki 100 000 eurų) į nurodytas sąskaitas bus pervesti iki Nauujųjų metų.

Vanda Briedienė teiravosi, kodėl privatiems bankams leidžiamos platinti obligacijas, kurios néra apdraustos, kaip indėliai. Obligacijos bankroto atveju dengiamos tik banko turtu, kurio gali ir nelikti. Ji taip pat pasgebėjo, jog žmonės apie tai turi per mažai informacijos.

A. Anušauskas patvirtino, jog bankai turi teisę platinti obligacijas, o indėlininkai patys renkasi taupymo ir investavimo būdus. Taip pat patikino, jog esamo „Snoro“ turto (4,5 milijardo litų) turėtų pakakti grąžinti pinigus visiems.

LR Seimo narė Vincē Vaidevutė Margevičienė priminė, jog svarstant LR finansinio tvarumo įstatymą jam labiausiai priešinosi Socialdemokratų bei Darbo partijos atstovai, argumentuodami, jog sunkmečiu žmonės neturi santaupų ir įstatymas neturi prasmės. Vis dėlto šis įstatymas buvo priimtas 2009 metais.

Taip pat V. V. Margevičienė patvirtino, jog nuo 2012 metų sausio bus atkuriamos „Sodros“ pensijos. Tai numatyta biudžete ir dirbantiems pensininkams. Deja, valstybinių pensijų atkūrimas atidedamas dar vienam metams.

LR Seimo narys Seimo pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų ir reikalų komisijos pirmininkas prof. Arimantas Dumčius pasidžiaugė Kariuomenės dienos minėjimu atnaujintoje Čečėnijos aikštėje (apie šventę skaitykite straipsnyje „Įamžintas atminimas paskatins prasmingsiems darbams“). Tarybos nariams pasiteiravus, ar neplanuoja keisti aikštės pavadinimo į labiau dedikuotą Lietuvai, prof. A. Dumčius patikino, jog šiuo metu – ne, tačiau aikštė yra tikrai lietuviška – joje nuolat plevėsuoją Lietuvos valstybės vėliava, istoriją primena ikikarinių atkurtų tautinių katalikiškų organizacijų Atminimo siene.

LPKTS organizacinius klausimus aptardamas pirmininkas dr. Povilas

Jakučionis priminė, jog reikia pradėti ruoštis 2012 metų LPKTS ataskaitiniams-rinkiminiam suvažiavimui, kvietė filialus atsakingai siūlyti kandidatus į LPKTS valdymo organus (valdybą ir kt.). Taip pat informavo, jog LPKTS valdyboje nutarta steigti LPKTS veiklos muziejų ir apsikeitimomo knygomis biblioteką, tačiau šiemis darbams vis dar nerandama tinkamo žmogaus, be to, stinga lėšų. 2011-ųjų – Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių atminimo metų programa vykdoma su kaupu.

Apie valdybos darbą informavo valdybos pirmininko pavaduotoja Jūratė Elžbieta Marcinkevičienė. Ji paminejo, jog nerimą vis dar kelia Tremties ir rezistencijos muziejaus Kaune ir kitų LPKTS įkurtų muziejų padėtis bei vėluoja fotoatlaso „Atmintis atgijusi paminkluose“ leidyba.

Apie pasiruošimą LPKTS XIX ataskaitiniams-rinkiminiam suvažiavimui informavo LPKTS atsakingoji sekretorė Ona Aldona Tamošaitienė. Nutarta, jog suvažiavimas vyks 2012 metų kovo 24 dieną „Girstučio“ kultūros ir sporto centro salėje Kaune, jau paskirtos delegatų kvotos. Filialų pirmininkams išdalyti kvietimai šventei „Lietuva ir mes“, skirtai pagerbtį apdovanotuosis žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“, kuri įvyks gruodžio 17 dieną LK Kauno igulos karininkų ramovėje.

Apžvelgta LPKTS komitetų veikla. Jų posėdžiai vyko ryte prieš tarybos posėdį. Komitetų pirmininkai pristatė savo veiklą.

LPKTS Druskininkų filialo pirmininkas Gintautas Kazlauskas aptarė muziejų padėti ir priminė, kad Tremties ir rezistencijos muziejai turi rūpėti ne tik LPKTS, bet ir valdžiai, nes tai yra istorinės atminties išsaugojimas. G. Kazlauskas pasidžiaugė puikiu Radvilės Morkūnaitės straipsniu „Tremtinyje“ (Nr. 40 (966), 2011 m. spalio 28 d.).

Ryšių su kitomis organizacijomis komiteto pirmininkė dr. Vanda Briedienė kalbėjo apie Inter-Asso suvažiavimą ir jo svarbą bei dėjo viltis, jog ateinančiais metais pavyks ji suorganizuoti Lietuvoje.

2012 metais planuojami tradiciniai LPKTS organizuojami renginiai: dainų ir poezijos šventė „Leiskit i tėvynę“ Ukmurgėje, sąskrydis „Su Lietuva širdy“ Ariogaloje, žygiai „Partizanų takais“, Jaunesniosios kartos sąskrydis.

LPKTS pirmojo laipsnio žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“ apdovanotas Algimantas Lelešius perskaitė pranešimą apie Švietimo įstatymo pataisą dėl papildomu Pasipriešinimo istorių pamokų.

LPKTS valdybos pirmininkas Antanas Lukša informavo, jog yra išleistas naujas „Laisvės kovų archyvo“ numeris bei antroji Vytauto Juodsnukio knygos „Suvalkijos partizanų takais“ dalis. Šiuos leidinius galima įsigyti LPKTS filialuose bei LPKTS knygynelyje (Laisvės al. 39, Kaune).

Rasa DUOBAITĖ-BUMBULIENĖ

Teisinga valstybės ekonominė politika

Griežta Lietuvos Vyriausybės fiskalinė politika, kurioje didžiausias dėmesys buvo skirtas išlaidų mažinimui, leido išvengti nemokumo ir ilgalaičių ekonominės krizės, Briuselio interneto laikraštyje „EUobserver“ rašo švedų ekonomistas Andersas Aslundas.

Anot jo, trečiąjį šių metų ketvirtį, palyginti su atitinkamu 2010-ųjų laikotarpiu, Lietuvoje užfiksuotas 6,6 proc. ekonomikos ir 38 proc. eksporto augimas yra vienas didžiausių Europos Sajungoje (ES).

„Tai neįtikėtinas pasiekimas po žiaurios finansinės krizės – prisiminkime, kad Lietuvos BVP 2009 metais smuko 14,7 procento. Tai paaškinti galima griežta Vyriausybės politika. Lietuvos pasiekimai yra dažnai ignoruojami ar sumenkinami, nes jos kaimynės Estija ir Latvija taip pat pasiekė panašių stebuklų, bet jos visos yra tikros didvyrés“, – rašo ekonomistas.

A. Aslundo teigimu, po 2008 metų Seimo rinkimų šalį valdanti Andrius Kubiliaus Vyriausybė émësi radikalių kovos su ekonominė krize priemonių, kurios besitęsiant ekonominiam nuosmukiui 2009-ųjų gegužę buvo dar labiau sugriežtintos.

„Be greitos Vyriausybės reakcijos, Lietuvai būtų kilusi grėsmė neįvykdyti skolinių įsipareigojimų“, – tvirtina A. Aslundas.

Anojo, tai leido Lietuvos Vyriausybėi įvykdyti fiskalines korekcijas, neprāstant finansinės paramos iš Tarptautinio valiutos fondo.

„Daugelio nuostabai, Lietuva sugebėjo išsaugoti tarptautinės kredito rinkos pasitikėjimą“, – sakė ekonomistas.

A. Aslundo teigimu, Lietuvos Vyriausybė tinkamai pasirinko „vidaus devalvacijos“ (darbo kaštų – visų pirma atlyginimų mažinimo) kelią ir taip paskatino verslo efektyvumą ir konkurencingumą, rūpinosi darbo santykijų liberalizavimu ir verslo aplinkos gerinimu, pradėjo aukštojo mokslo reformą ir tinkamai įsisavino ES paramos lėšas.

„Vienu iš geriausiai saugomų palaipčių Europoje yra tai, kaip puikiai dabartinė Vyriausybė vykdė ekonominę politiką. Šalies tarptautinis konkurencingumas niekada nebuvu paikstas, bet dabar jis labai pagerėjo. Lietuvos Vyriausybė įrodė, kad vienos devalvacijos buvo įmanoma ir naudinga“, – tvirtina A. Aslundas.

Lietuvos finansų ministerija prognozuoja, kad šalies ekonomika šiemet augs 5,8 procento. Europos Komisijos teigimu, Lietuvos bendrojo vidaus produkto augimas šiemet bus sparčiausias ES.

Parengė LR Seimo narė Vincē Vaidevutė MARGEVIČIENĖ

Keturi pilietiškumo dėmenys visuomenės gyvenime

Šeimos įtaka atžalų brendimui

Vaikas nuo mažumės gauna pilietiškumo pamatus šeimoje. Tėvai savo elgesiu, bendravimo kultūra, pokalbių temomis skiepia savo atžaloms tautiškumo ir pilietiškumo suvokimą, dažniausiai sekdamai tradiciją ir gentainių papročius. Darniose šeimose šis klausimas sprendžiamas sklandžiai.

Jei sutuoktiniai dažnokai kivirčiasi ar dar blogiai, sakysim, apsistumdo, tai vaikai, regėdami tokį savo tėvų elgesį, taip pat iš jų mokosi, deja, ne to, ko reikėtų. Seimos darna sudaro palankias vaikų auklėjimo sąlygas. Pirmosios Lietuvos Respublikos metais šeima buvo atraminė pilietinės visuomenės ląstelė. Ir dabar šeimos vaidmuo visuomenės gyvenime ne mažiau svarbus ir reikšmingas, tad jam turėtų skirti daugiau dėmesio ne tik savivaldos institucijos, bet ir Seimas bei Vyriausybė.

Mokyklos vaidmuo buvo ir liko itin reikšmingas

Pirmosios Respublikos metais mokykloje darbavosi daug entuziastingų mokytojų, kurie jaunimui skiepijo sažiningos veiklos principus, grindžiamus humanizmo, tautiškumo ir pilietiškumo idėjomis. Buvo išugdytos kartos jaunujių piliečių, kurie labai vaisingai darbavosi ūkio, kultūros, švietimo srityse. Jų įdirbis buvo itin stiprus ir veiksmingas, nes lygiai buvo i

demokratijos pasaulio šalių pasiekimus. Okupacijos metais prieverta brukta sovietinio socializmo utopija paliko neigiamus pėdsakus visuomenės pilietinėje savivokoje, tačiau nepajėgė ištrinti Nepriklausomybės metų įdirbio, o atvirkšciai – tik išryškino jo svarbą tautos ir valstybės gyvenime. Šio įdirbio pakako, kad, žlungenant okupaciniams režimui, pavergtos tautos piliečių valia pakiltų Sajūdžio bangą ir, nušlavusi sovietizmo paistalus, atkurtų okupantų sutryptą valstybingumą.

Bažnyčia gelbėjo ir pilietinę savivoką

Tikėjimo vaidmuo atkuritant valstybingumą buvo itin reikšmingas. Vasario 16-osios Akto signatarai – penki dvasininkai. Bažnyčios įtaka formuojantis tautinei savimonei buvo lemtinga, o sovietinės okupacijos metais katalikiybė tapo viena iš stipriausių Lietuvos valstybingumo moralinių atramų. Daugelius atveju žmonių masinis dalyvavimas šventėse ir religinėse apeigose tapdavo ir natūralia antisovietizmo išraiška.

Okupanto ir vietinių sovietikų mėginimai religiją pakeisti socializmo-komunizmo utopiją paistalaib bei okupanto vadeivų šloviniu niekada neturėjo pasisekimo.

(keliamas į 3 psl.)

Chorų festivalis surengtas bažnyčioje

(atkelta iš 1 psl.)

Koncertą pradėjo vargonininkas M. K. Čiurlionio kūriniu Fuga cis-moll.

Vėliau savo dainas atliko Šiaulių 1-osios muzikos mokyklos chorinio dainavimo skyriaus jaunių choras „Gamma“, pelnės daug apdovanojimų, vadovaujamas Dainos Kavaliauskienės; koncertmeisterė Renata Stauskiene.

Juos keitė Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų mokyklos akordeonininkų orkestras, ką tik grįžęs iš Estijoje vykusio konkursu ir pelnės aukščiausią apdovanojimą. Jam vadovauja Marytė Markevičienė.

Vėliau savo pasirodymus pradėjo jungtinį chorų grupė. Kasmet randasi vis daugiau norinčiųjų atvykti į chorų festivalį, todėl buvo nutarta iš karto dainuoti keliems chorams. Pirmieji dainavo Mažeikių, Šiaulių ir Kuršėnų, po to sekė Alytaus, Panevėžio, Tauragės ir Plungės chорai. Jiems akompanavo Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro jaunimo instrumentinės grupės „Neto“ ir „Intro“, vadovaujamos Nerilės ir Alvaido Bernotų; koncertmeisterė Danutė Strečkienė. Renginį vedė Paulius Mylė.

Po koncerto visus dalyvius sveikino ir už gražų koncertą dėkojo LR Seimo narės Vincē Vaidevutė Margevičienė ir Rima Baškienė, Šiaulių rajono savivaldybės mero vaduotojas Antanas Bezara, Kuršėnų miesto seniūnas Vytautas Gedmantas. Kolekty-

vai buvo apdovanoti Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro padėkomis, gėlėmis ir atminimo suvenyrais, simbolizuojančiais Kuršėnų kraštą. Padėkas įteikė skyriaus vedėja Laimutė Varkalienė, ojaunimas buvo pamalonintas ir saldžiu prizu, įsteigtu TS-LKD Kuršėnų skyriaus pirmininko Alfredo Jonuškos.

Sis festivalis kasmet pritraukia vis daugiau klausytojų iš Kuršėnų bendruomenės. Žmonės labai džiaugiasi galėdami ateiti ir pasiklausyti koncerto, pasigrožėti jaunimo atlickamais kūriniais, patirti gerų emocijų.

Po koncerto visi renginio dalyviai rinkosi į kultūros centrą bendrai vakaronei, nes ir šiltas bendravimas palieka gerus prisiminimus.

Šio renginio pagrindiniai organizatoriai Jovita Bražukienė, choro „Tremties varpai“ vadovė, ir Aniceta Grikšienė, LPKTS Kuršėnų filialo pirmininkė. Joms talkino Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro darbuotojai ir LPKTS Kuršėnų filialo nariai.

Esame dėkingi renginio rėmėjams: LPKT sajungai, Šiaulių rajono savivaldybės administracijai, TS-LKD Šiaulių rajono pirmininkui, Šiaulių pramonės ir amatų rūmų direktoriui Alfredui Jonuškui, vaduotojui, Vyriausybės atstovui Šiaulių apskritie Jonui Novogreckiui ir kavinės „Tako pica“ direktorei Irenai Spulginienei už paramą rengiant Šv. Ceciliochorų festivalį.

Aniceta GRIKŠIENĖ

Keturi pilietiškumo dėmenys visuomenės gyvenime

(atkelta iš 2 psl.)

Per pusamžį trukusią sovietinę okupaciją buvo mėginta su šaknimis išrauti ir su-naikinti tikėjimo šaknis, tuo pat metu liaupsinant sovietinį internacinalizmą, kuris iš tikrųjų tik maskavo rusinimo politiką. Atkūrus Neprikalusomybę, atsirado natūrali galimybė šeimose, jau nesislaps-tant, vaikus auklėti pagal té-vu įsitikinimus.

Ketvirtasis dėmuo – kariuomenė

Pirmosios Lietuvos Respublikos metais tarnyba kariuomenėje buvo laikoma labai stipria pilietiškumo mokykla. Jauni vyrų, atlikę pri-valomąją karinę tarnybą ir grįžę į savo gimtasių vietas, dažniausiai tapdavo Šiaulių sajungos nariais. Jie kartu su kitomis visuomeninėmis organi-

zacijomis, pavyzdžiui, skautais, jaunalietyviais gyvenvie-tėje sudarydavo stiprū pilietinės bendruomenės stuburą. Šių organizacijų įtaka visuomenei buvo labai reikšminga. Jos organizuodavo viešus masinius kultūrinius, švietéjiškūs renginius, palaikydavo tvarką.

Dabartinėje Lietuvos Respublikoje kariuomenės dėmuo neleistinai sumenkintas. Konstitucijos 139 straipsnis numato, kad „kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga įstatymu nustatyta tvarka atlikti karę ar alternatyviajā krašto apsaugos tarnybą.“ Si konstitucinė „teisė ir pareiga“ nėra deramai įgyvendinta.

Šie keturi dėmenys veikė Pirmosios Respublikos metais (1918–1940). Jų veika nūdienos visuomenėje gero-kai skiriasi.

Edmundas SIMANAITIS

(atkelta iš 1 psl.)

Kauno rotušėje taip pat buvo pristatyta Karinių oro pajėgų viešųjų ryšių vyriausiojo specialisto kpt. Gintauto Deksnio antroji knyga „Pa-sitikėjimo kultūros link: Lietuvos kariuomenės įvaizdžio formavimo galimybės“. Monografijoje aptarti Lietuvos kariuomenės įvaizdžio forma-vimo(si) ypatumai ir svarba krašto kultūriniam gyvenimui tarpukaryje ir nūdienoje, nagrinėjama kariuomenėje puose-lėtinų vertybų visuma ir visuomenės pasitikėjimo galimybės.

„Lietuvos kariuomenė ir toliau išlieka vienijančiu imperatyvu, prisiimančiu atsa-komybę gelbėti, saugoti, gražinti, padėti ir puoselėti Tėvynę, nes tik Tėvynė ir yra tai, kas mus visus vienija.“

Ši knyga yra ir būsimoji daktaro disertacija. „Manau, kad ji pasitarnaus įvairiomis valstybės institucijoms. Knygos tiražas mažas. Aš jas do-vanoju Lietuvos bibliote-

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas

koms“, – sakė G. Deksnys.

Keletą knygų autorius įteikė jam svarbiems asme-nims: Kauno įgulos kapelionui Tomui Karkliui, LDK Bi-rutės karininkų šeimų moterų draugijos Kauno skyriaus pirmininkės pavaduotojai Astai Rėklaitytei, LPKTS valdybos pirmininkui Antanui Lukšai, miesto merui Andriui Kupčinskui ir net 60 vienetų – Kauno miesto vie-sajai bibliotekai.

Tvirtą partizanišką padė-ką už gražią šventę ir tradici-jų puoselėjimą rengėjams ta-rė LPKTS valdybos pirminin-kas Antanas Lukša.

Vilniuje Lietuvos kariuo-menė po tradicinių iškilmingo minėjimo renginių jau ket-virtaji kartą surengė apdova-nojimų ceremoniją „Lietuvos karžygys“. Šio apdovanojimo tikslas – įvertinti karių ir su-

kariuomene susijusiu civiliu kilnius poelgius, tarnystę vi-suomenei, pasiaukojimą.

Šiemet Lietuvos kariuomenės vado generolo leitenanto Arvydo Pocius vadovaujama apdovanojimų komisija, sudaryta iš kariuome-nės ir visuomenės atstovų, balsuodama įvertino vienuoliaka nominantų. Daugiausia komisijos balsų ir Lietuvos karžygio vardą pelnė žuvusio kario motina Nijolė Buzienė. Skulptoriaus Romo Kvinto sukurtą Lietuvos karžygio statulę įteikė kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius. Lietuvos di-džiosios kunigaikštienės Bi-rutės karininkų šeimų moterų sąjungos pirmininkė Namiada Pocienė laureatei įteikė specialų draugijos prizą.

Rasa DUOBAITĖ-BUMBULIENĖ

Atminimas įkvėps prasmingiems darbams

(atkelta iš 1 psl.)

Jie atiduodami pagarbą pasitiko LŠS Vyčio Kryžiaus vėliavos šaulių grupės nešamą Lietuvos Trispalvę, kurios pakėlimo ceremonijoje dalyvavo krašto apsaugos ministré Rasa Juknevičienė. Šventės metu buvo atidengta ir Kauno įgulos kapeliono kpt. Tomo Karklio pašventinta Atminimo sienelė, kurioje įamžintos tarpukariu veiku-sios ir nepriklausomoje Lie-tuvoje vėl atkurtos visuome-ninės patriotinės organizaci-jos. Simboliška, kad čia pat iš-sirikiavę su vėliavomis dalyvavo visų sienelėje įamžintų atkurtų organizacijų vadovai ir nariai. Sios šventės globė-jas ir Atminimo sienelės fundatorius, Seimo narys prof. Arimantas Dumčius, būda-mas ne tik mokslininkas, poli-tikas, bet ir visuomenės vei-kėjas, ilgai puoselėjo šią idė-ją ir puikiai suprato istorinę įamžinimo reikšmę – juk šie organizacijų pavadinimai ne tik supažindins kiekvieną no-rintį giliau pažinti Lietuvos istoriją ir iniciatyvių pasišven-tusių tautiečių veiklą, bet ir paskatins prasmingiems ateities darbams. Anot prof. Ari-manto Dumčiaus, ši Atmini-mo sienelė dar nebaigta – juo-do granito plokštėse ir toliau bus įamžinamos vis atsi-kuriančios, prasminga veikla pasižymintios organizacijos.

Sveikinimus Kariuome-

nės dienos proga ir nuošir-džius padėkos žodžius Čečénijos aikštės rekonstrukcijos sumanytojui ir kuratoriui prof. Arimantui Dumčiui, re-konstrukcijos projekto auto-riams ir darbus vykdžiusių org-anizacijų darbuotojams bei vadovams taré krašto apsaugos ministré Rasa Juknevičienė, Lietuvos šaulių sajungos ir Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (LKKSS) vadas plk. Antanas Plieskis, Čečénijos Respublikos Ičkerijos atstovė Lietuvo-je Aminat Saiveja. Kauno miesto meras Andrius Kupčinskias labiausiai prie šių re-konstrukcijos darbų prisidė-jusių organizacijų vadovams ir projekto autoriui įteikė padékos raštus.

Šį įsimintiną renginį vedė LKKSS valdybos narys, Divi-zijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mo-kyklos S5 skyriaus vyr. spe-cialistas ats. mjr. Gediminas Reutas.

Nuaidėjus LŠS Garbės kuopos šaulių dedikaciniems salvėms: už Lietuvą Tėvynę, už Lietuvos kariuomenę ir už patriotines organizacijas, pa-tyrusias sovietų represijas, vėl atkurtas ir sekmingai gyvuo-jančias, prasidėjo šventinis koncertas. Programoje dalyvavo ypatingi kolektyvai – Kauno miesto ir rajono moksleivių 6-ojo dainų kon-kurso, skirto Lietuvos ka-

riuomenės dienai, laureatai: Martyno Mažvydo vidurinės mokyklos ansamblis, vadovaujamas Eglės Verzienės; „Rūtos“ studijos vokalinis ansamblis, vadovaujamas Rūtos Morozovaitės; solistai: Garliavos Juozo Lukšos gim-nazijos gimnazistas Rokas Ramutis (vadovė Aušra Še-petkienė); Simono Daukanto vidurinės mokyklos moksleivė Guoda Andriuškevičiutė (vadovė Nijolė Švagždienė); LŠS Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės šaulys Dovydas Joku-bauskis (vadovė šaulė Regina Kabalinienė). Didžiulio žiuro-vų dėmesio sulaukė ir Viešo-sios saugumo tarnybos dar-buotojų su augintiniais – dre-suotais šunimis, pasiodymas.

LDK Birutės karininkų šeimų moterų draugijos ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos vardu dė-koju šios iškilmingos šventės rengėjams: Eigulį, Kalniečių ir Kaunėnų bendruomenių centrų nariams, ir Atminimo sienelės fundatorui parla-mentarui prof. Arimantui Dumčiui už istorinio atmini-mo puoselėjimą ir linkiu pra-smingų vis labiau tautinj dva-singumą ir lietuviškas tradi-cijas žadinančių švenčių, vis gausėjančio besidominčių klausytojų ir dalyvių būrio čia, renovuotos Čečénijos aikštės amfiteatre.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Ryžtingiai panaudoti esamas galimybes

LPKTS Kauno filialo ataskaitinė rinkiminė konferencija, įvykusi lapkričio 25 dieną, kai buvo apžvelgti praėjusių dvejų metų filialo veiklos rezultatai, nuteikė naujiems siekiams. Numatyto tikslu siekti skatino ir konferencijos pradžioje išsakytais LPKTS valdybos pirmininko Antano Lukšos sveikinimas. Laisvės kovotojas ir buvęs politinis kalnys Antanas Lukša išreiškė ištikinimą, kad ši mūsų tautos grupė lieka ištikimiausia vertybėms, kurios sudaro Lietuvos vals-

tyas, tad ataskaitinės konferencijos metu LPKTS valdybos pirmininko Antano Lukšos ir pavaduotojos Jūratės Marcinkevičienės padėkos raštais buvo apdovanota grupė filialo narių. Aukščiausias apdovanojimas – 1-ojo laipsnio LPKTS žymuo „Už nuopelnus Lietuvai“ buvo įteiktas LPKTS Kauno filialo valdybos pirmininko pavaduotojai Jūratėi Antulevičienei, buvusiai 1951 metų tremtinei. Pastaroji savo veiklą jau dešimt metų tėsiai filialo būstineje, kasdien kantriai dirbdama

savaitrašči „Tremtinys“ prenumeruoja kas dešimtas. Siektina, kad kuo daugiau filialo narių būtų įtraukti į aktyvią veiklą, nes tam sudarytos visos organizacinės sąlygos. Filialo nariai vienijami dešimtyje poskyrių, kurių kiekvienas atitinka rinkimų apygardą. Kiekvienam poskyryje yra taryba ir pirmyninkas. Pastarųjų užduotis – aktyvinti savo teritorijos veiklą, įtrauktą jaunesnius narius, tarp jų gimusius tremtyje. LPKTS Kauno filialo būstineje yra visos sąlygos orga-

LPKTS Kauno filialo valdybos pirmininkas Juozas Savickas (tribūnoje) ir nariai: Gražina Daukšienė, Jūratė Antulevičienė ir Antanas Jočys

LPKTS Kauno filialo nariai gausiai dalyvavo ataskaitinėje rinkiminėje konferencijoje

tybės stiprumo pamatus, ir palinkėjo toliau jas nepalaujamai skleisti jaunajai kartai. Jo mintis antrino LR Seimo narė Vincē Vaidevutė Margevičienė, taip pat palietė pasutinių dienų aktualijas ir informavo, kokią poziciją šiai gana jautriais mūsų visuomenei klausimais užima Seimo valdančioji koalicija. LPKTS Kauno filialo valdybos pirmininkas Juozas Savickas pranešime paminėjo per ataskaitinį laikotarpį įvykusius vi suomeninius renginius, suda rančius pagrindinį filialo narių tarpusavio ryšį ir, kaip pri dera, tampa jungtimi su augančia karta, nes jos astovai vis gausiau dalyvauja renginiuose. Pilielinės atsakomybės klausimais pasiskė Arimantas Dragūnevičius ir kiti dalyviai.

LPKTS Kauno filialo veiklos branduolių sudaro ak-

su lankytojais, visuomet išeinančiais ne tik su išsamiais atsakymais į klausimus, bet ir išsineša Jūratės nuoširdžios šilumos dalelę. Neatsitiktinai konferencijos dalyviai pakiliai palaikė jos apdovanojimą.

Kitai kadencijai išrinkusi tarybos, valdybos ir komitetų narius, baigėsi tris valandas trukusi konferencija, kurios metu dalytasi tarpusavio nuomonėmis ir apsprėsta bendriems siektiniems tikslams. Šios konferencijos dalyviam, vos tilpusiems į erdvę salę, tenka palinkėti, kad jie šios konferencijos darbingas nuostatas ir tarpusavio supratimo dvišių paskleistų tarp filialo narių. Darbų „frontas“ LPKTS Kauno filiale tikrai platus. Filialas vienija apie 3000 narių, iš jų reguliariai nario mokesčių moka trečdalį,

nizuoti ir vykdyti patriotinio auklėjimo ir švietėjišką veiklą. Būtina plėsti savaitraščio „Tremtinys“ skaitytojų ratą. LPKTS savaitraštis, kurio prenumerata 2012 metams jau yra prasidėjusi Lietuvos pašte, yra ryšys su LPKTS veikla, daugelis laikraščio straipsnių turi išliekamąją istorinę vertę, čia pastoviai pateikiama informacija apie būsimus filialo renginius.

Tą pačią dieną įvyko LPKTS Kauno filialo valdybos posėdis, kuriam buvo išrinktas LPKTS Kauno filialo valdybos pirmininkas Juozas Savickas, pirmininko pavaduotoja Jūratė Antulevičienė. Jie abu šias pareigas vykdė ir praeitoje kadencijoje. LPKTS Kauno tarybos posėdis numatyta kitų metų sausį.

Vytautas GULIOKAS
Jono Sakelio nuotraukos

Tradicinė šventė Prienuose

Lapkričio 19 dieną Prienuose skambėjo partizanų dainos – čia jau devintus metus iš eilės vyko Prienų kultūros ir laisvalaikio centro organizuojamo tradicinio tarprajoninio partizanų dainų konkurso bai giamasis etapas – koncertas. Šventėje dalyvavo ir kiti garbūs svečiai: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos (LPKTS) valdybos pirmininkas Antanas Lukša, LPKTS Prienų filialo pirmininkė Da lytė Raslavičienė, LR Seimo narė Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Kęstutis Palionis, mūsų tautos praeicių ir lietuviškai dainai neabejingi žmonės.

Renginio dalyvius sveikino Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos valdybos pirmininkas Antanas Lukša

Iki šiol vykusiuose partizanų dainų konkursuose dalyvaujavo tik Prienų rajono meno kolektyvai, bet šiais metais konkurso programą gražiai papildė ir kitų rajonų atlikėjų atliekamos partizanų dainos. Renginio tikslas – pasitelkus menines priemones skatinti domėjimąsi krašto istorija, praeiti, plėsti atlikėjų ir žiūrovų akiratį, skatinti atlikėjų meninę saviraišką, gaivinti savo ir tautos atmintį.

Šventės metu kalbėdama LR Seimo narė A. Ramanauskaitė-Skokauskienė sakė: „Kalbant apie partizaninį karą, dažniausiai dėmesys nukrypsta į mūsius, kautynes, ginkluotus susirėmimus su okupantais, stribais. Partizanai buvo žmonės, kurių gyvenime, nepaisant nuolatinio mirtino pavojaus, atsirasda vo laiko ir dainai. Kaip yra pastebėjusi šviesios atminties istorikė Nijolė Gaškaitė: „Niekados Lietuvoje nebuvo sukurta tiek daug naujų dainų, kaip pokario metais.“ Partizanų dainose atsispindėjo ryžtas kovoti, siekti Lietuvos laisvės, buvo apdainuojami konkretūs partizaninio karo didvyriai, įvykiai. Šis muzikinis paveldas ir šiandien yra aktualus, bandant suvokti Laisvės kainą, perduodant jos vertingumo supratimą atities kartoms.“

Anot parlamentarės, toks konkursas – tai ne tik muzikos, bet ir laisvės šventė, nes sovietinėje sistemoje už par-

tizanų dainas grėsė kalejimai, lageriai ar net mirtis. Seimo narė pažymėjo, kad sovietmečiu nors ir bandomos ištinti iš tautos atminties partizanų dainos išliko, kaip išliko ir laisvės Lietuvai siekis.

A. Ramanauskaitė-Skokauskienė dėkodama konkurso organizatoriams – Prienų kultūros ir laisvalaikio centro darbuotojams ir renginio kuratorei Aldonai Šyvokienėi bei visiems konkurso dalyviams – palinkėjo, kad ši prasmiga tradicija augtu, stiprėtų ir vystytusi visoje Lietuvoje. Vėliau duodama interviu Prienų televizijai, parlamentarė pabrėžė, kad partizanų dainų konkursai – puikus būdas per dainą, poeziją pažinti

laisvės 'Rovų' épą iš kvietė kiekvieną domėtis mūsų tautos skaudžią, bet garbingą istoriją, kad ji taptų tvirtu pagrindu mūsų valstybės ateities kūrimui.

Šiais metais konkurse dalyvavo 15 meno kolektyvų – iš viso 150 žmonių. Žiūrovai džiaugsmingai sveikino kompetentingos komisijos, kurios nariu buvo legendinio Lietuvos partizano Juozo Lukšos brolis, taip pat Taurų apygardos partizanas, LPKTS valdybos pirmininkas A. Lukša, išrinktus laimėtojus: Stakliškių kultūros ir laisvalaikio centro meno mėgėjų kolektyvą (vadovės Vida Beliukevičienė ir Eglė Žaliukienė), apdovanotą prizu „Už atlikimą“; Veiverių kultūros ir laisvalaikio centro vokalinį ansamblį „Radasta“ (vadovė Aurelijai Bareišienė), laimėjusį prizą „Už pateikimą – režisūrinį sprendimą“; Skriaudžių laisvalaikio salės vaikų ir jaunimo folklorinį ansamblį „Kankliukai“ (vadovė Vilma Pučkienė) – „Už istorinės praeities sklidą, originalumą“, Lietuvos aklujų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialo mišrų vokalinį ansamblį „Purienai“ (vadovė Onutė Matusevičiūtė, akordeonu akompanavo Lioginas Matusevičius) – „Už nuoširdumą“.

Beveik visą dieną trukęs renginys nė kiek neprailgo, čia patirti išpūdziai ilgam iširėzė į šventės dalyvių atmintį.

Aistė STREMAITYTĖ

2011 m. gruodžio 2 d.

Tremtinys

Nr. 45 (971)

5

Išsipildymo laukimas

Paskutinį lapkričio savaitgalį Šiaulių miesto savivaldybės salėje įvyko Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos Šiaulių filialo organizuotas renginys „Išsipildymo laukimas“, skirtas Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai paminėti. Tai jau antrus metus vykstantis renginys, suburiantis vis naujas miesto nevyriausybines

skyrius su pirmininku Rimundu Domarku.

Pasveikinti susirinkusiuju atvyko daug garbių svečių: Šiaulių miesto meras Justinas Sartauskas, atkurtos Prisikėlimo apygardos partizanų vadovas Juozas Mocius, Šiaulių miesto mero patarėjas, Javučių konservatorijų lygos pirmininkas Tomas Petreikis, Šiaulių „Aušros“ muziejaus

no „Menų šaltinio“ ansamblis. LPKT bendrijos narė Marija Rimkienė perskaityė savo kūrybos eilėraštį, parašytą šio renginio proga. Žmonių su negalia klubas „Židinys“ pralinksmino autorinėmis dainomis ir palinkėjo, kad negandas, aplankiusios Lietuvą prieš 70 metų, niekada nepasikartotų.

Fotografas Eduardas

Prisiminimais dalijosi Onutė Čepienė ir Ramutė Poškienė

organizacijas prie kavos puodelio pabūti kartu, pavakaroti, pasidalinti savo džiaugsmais ir rūpesčiais.

Projekto sumanytojos ir renginio organizatorės: LPKTS Šiaulių filialo pirminkė Valerija Jokubauskiė ir tarybos narė Stanislava Staškuvienė, sakė, jog renginys „Išsipildymo laukimas“, vykstantis prieš pat adventinių laikotarpį, turi keleriopą prasmę: „Visi čia esantys sulaukėme didžiausio gyvenimo išsipildymo – nepriklasomybės ir šiandien minime paskutinių masinių tremčių 60-metį, bei būdami garbus amžiaus ir laukdamis didžiausiojo savo gyvenimo kelio – amžinybės slėpinio išsipildymo – žinome, kad greitai sulauksiame ne mažiau didžio kalėdinio stebuklo išsipildymo“.

Į šventę buvo pakvieti svečiai iš kitų nevyriausybinių miesto organizacijų, kurių branduolius sudaro vyras kartos žmonės: LPKT bendrija su pirmininke Elžbietą Bagdonavičienu, Lietuvos Sajūdžio Šiaulių skyrius su pirmininku Algirdu Kulikauskui, pensininkų sąjunga „Bočiai“ su pirmininku Benu Jokubausku, asociacija „Menų šaltinis“ su vadove Rita Skeiriene, klubas „Židinys“ su prezidente Janina Mociuniene. Taip pat dalyvavo TS-LKD Šiaulių

leidybos direktorė Irina Kubiliénė, LR Seimo narė, TSLKD Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininkė Vincė Vaidevutė Margevičienė bei LPKTS atsakingoji sekretorė Ona Aliona Tamošaitienė.

Muzikinį sveikinimą – inscenizaciją su žvakelėmis skyrė moksleiviai iš Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos su šokių mokytoja Alma Gatauskienė, patriotines dainas atliko Prisikėlimo apygardos partizanų ansamblis „Vidurinės“ su vadove Ilmara Abromavičiene ir choras „Tremtinys“, vadovaujamas Rasos Gasiūnienės.

Savo išgyvenimus tremtyje prisiminė ir jais pasidalino tremtinės Onutė Čepienė ir Ramutė Poškienė. Renginį vedė jaunimas: Justas Karalevičius ir Inga Šimkutė. LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskiene padėkomis apdovanėjo LPKTS Šiaulių filialo poskyrių seniūnus, tarė šiltą padėkos žodį žmonėms, kurie yra arčiausiai savo narių, žino jų problemas, rūpesčius ir džiaugsmus.

Pilnutele žiūrovų salė dėmesingai klausėsi ir negailėjo gausių aplodismentų jauniems ir pagyvenusiems atlikėjams. Prasmingais poezijos posmaiems ir dainomis susirinkusiuosius pasveiki-

Manovas pristatė virtualią fotografijų parodą „Lietuva mano širdyje“. Skambant M.K.Čiurlionio muzikai, žiūrovų akys keitėsi vienas už kitą gražesni Lietuvos vaizdai. Mes, nuolat gyventantys Lietuvoje, ne visada pastebime, kokia graži mūsų Tėvynė. Buvęs tremtinys Eduardas jos grožį atranda kiekviename žingsnyje, nes grįžęs iš jam svetimos Turkmenijos, vis nenustoja pamatytais vaizdais gérėtis ir priverčia kitus juos naujai atrasti, pamatyti.

Lietuvos Sajūdžio metraštininkas Algirdas Kulkiauskas parodė dokumentinių reportažą apie nepriklasomos Lietuvos valstybės kūrimą, kuriame didelį vaidmenį atliko buvę tremtiniai, politiniai kalinių ir Laisvės kovotojai. Tai jie, grįždami iš Sibiro, parsivėžė laisvės dvasią ir siekė, jų darbščios rankos prisdėjo prie to, ką turime šiandien, jų taurios širdys padėjo išsaugoti tautos vertėbes.

LR Seimo narė V.V. Margevičienė pažymėjo aktyvią LPKTS Šiaulių filialo veiklą ir pirmininke Valerijai Jokubauskienei įteikė Padėkos raštą. Visi džiaugėmės prasmingai praleistomis valandėlėmis ir nuoširdžiu bendradavimu.

Aldona TRAŠKINIENĖ

2012 metų birželio 16 dieną įvyksiančios buvusių tremtinių ir politinių kalinių dainų ir poezijos šventės „Leiskit į Tėvynę“ viena iš repertuaro dainų:

Tremtinių rauda

Muzika ir žodžiai
Alfonso Staponaus

The musical score consists of four staves of music. The first staff is labeled "Sujaudintai". The lyrics are: Trem-ti - nai Tau de - ko - ja, Tē - vy - ne, kad gy - ven - ti nau - jai pa - ki - lai. Trem-ti - nai Tau de - ko - ja, Tē - vy - ne, kad i - Lie - tu - vā mus grā - zi - nai. Mes su - gri - žom iš to - li - mo Si - bi - ro, nors pa - vir - tē len - gva dul - ke - la, ir pri - glu - dom prie Te - vi - kēs 2c - mēs, kad pra - žys - tu - me čia go - le - ic. Mes su - // - ie.

Tremtiniai Tau dėkoja, Tėvynė,
Kad gyventi naujai pakilai.
Tremtiniai Tau dėkoja, Tėvynė,
Kad į Lietuvą mus grąžinai.

Priedainis:
Mes sugrįžom iš tolimo Sibiro,
Nors pavirtė lengva dulkele,
Ir prigludom prie Tėviškės žemės,
Kad pražystume čia gėlele.

Mus prikėlė iš jšalo žemės
Pasidžiaugti laisva Lietuva.
Kas iš mūsų krūtinių išplėsta,
Užgesinta tremty kaip šviesa.

Priedainis:
Nors tik mūsų kauleliai sugrįžta,
Jie atgyja kaip žemė laisva.
Nepalikit né vieno tremtyje,
Mums be galio ši žemė miela.

Atgarsiai

Nebūkime tokie kategoriski

Perskaičiau 2011 metų lapkričio 18 dienos „Tremtinio“ numeryje Genovaitės Vičauskienės neigiamą nuomonę apie Ovidijaus Vyšniausko patriotinės dainos konkurse atliktą dainą „Iš Suvalkijos lygumų“ Kosto Kubilinsko žodžiais. Turi kitokią nuomonę. Ši daina Suvalkijoje nepaprastai populiarū, ji tarsi Suvalkijos lyrinis himnas. Jautriai, subtiliai, kelias įtaigiai, nuoširdžiai žodžiai perteikia tai, ką išgyveno paauglystės amžiuje bemaž kiekvienas berniukas: nelaimingą pirmąjį meilę. Tauraus tylaus liudėsio. Nepaprastai miela, įtaigi, išskirtinai įsidėmétina nostalgiską dainos melodija idealiai dera prie teksto turinio. Tokie sutapimai labai reti. Ši daina suvokiamą kaip liaudies. Didelė dauguma žmonių nežino nei kas žodžių autorius, nei kas melodijos kompozitorius. Kaltinimai Ovidijui Vyšniauskui, kad atliko dainą, kurios žodžius sukūrė poetas, partizanų išdavikas Kostas Kubilinskas, nelogiški, dauguma žmonių tokį kaltinimą nesuprastę. Poetą galima kaltinti dėl iš-

duotų partizanų žūties, o ne dėl eilių rašymo. Aukšto meninio lygio daina nekalta, kad jos žodžiai sukūrė nuodėmingas, turintis biografijoje balsią juodą išdavystės dėmę autorius. Kaip būna nekaltas žmogus, kurio tévai – niekai. Negalima dėti lygibės ženklo tarp kūrybos ir kūrėjo biografijos. Savo kūryboje Kostas Kubilinskas nebuvó išdavikas. Prisiminkime:

*Eltesera raudonoji –
Mūsų ragana balsi.*

*Pagyvenom tavo rojų
Ir palikome balsi.*

Jis buvo talentingas vaikų poetas. To negalima nei pa-neigt, nei nuvertinti, o ir ne-reikia. Poeto kūryba gyvena nepriklasomai nuo jo balsios biografijos. Saloméja Néris parvezé mums Stalino „sau-lę“. Nejaugi dėl to išsižadésime jos nuostabios kūrybos? Suprantama, turi omenyje ne „Poemą apie Staliną“. Justinas Marcinkevičius sukūrė eilėraštį apie Leniną. Tai buvo neišvengiamai duoklė okupantų ideologijai. I tokių kūrių negalima žiūrėti rimtai. Jeigu nebūtų šios duoklės, neturėtume jo genialių kūrių.

Algimantas LELEŠIUS

Dėmesio!

Paaukojusieji V.Juodsnukio knygos „Suvalkijos partizanų takais“ antrosios dalies leidybai, vardines knygas su autoriaus parašu gali atsiimti LPKTS knygynėlyje pas Elvidą Čaplkiencę.

Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia žuvusių partizanų sąrašą dėl Kario savanorio teisinio statuso (po mirties) jiems pripažinimo

(Temes)

Petras Baršauskas, Prano, g. 1921 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč.

Stasys Baukys, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Šeduikių k.

Juozapas Bernadišius, Antano, g. 1927 m. Panevėžio aps.

Subačiaus valsč. Romanavosk.

Antanas Bernatavičius, Kaspero, g. 1910 m. Panevėžio aps. Troškūnų valsč. Laukagalėlių k.

Mataušas Birbilas, g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Užubalių k.

Albinas Birka (Birkus), g. 1919 m. Utenos aps. Užpalių valsč. Puodžių k.

Pranas Birka (Birkus), g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Vaitkūnų k.

Ignas Blažys, g. 1912 m. Rokiškio aps. Pandėlio valsč. Gineišių k.

Feliksas Blažys, g. 1923 m. Rokiškio aps. Pandėlio valsč. Gineišių k.

Stasys Blieka (Bléka), Stasio, g. 1927 m. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Suvainių k.

Petras Bočiulis (Bačiulis), Petro, g. 1910 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Nociūnų k.

Aloyzas Braknė, Jono, g. 1923 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Zoviškių valsč.

Bronius Bražūnas, Rapolo, g. 1921 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Kraštelių k.

Jonas Bruneika, g. 1925 m. (1927 m.), gyv. Kupiškis.

Alfonsas Budreika, g. 1923 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Gykių k.

Antanas Budreika, g. 1924 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Gykių k.

Juozas Budreika, Juozo, g. 1919 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Vikonių k.

Vilius Bugailiškis, Povilo, g. 1927 m. Panevėžio aps. Viešintų valsč. Starkonių k.

Povilas Buguzas, g. 1926 m. Panevėžio aps. Viešintų valsč. Dobiliškio k.

Steponas Bulovas, Juozo, g. 1917 m. Rokiškio aps. Panemunio valsč. Naujasodės k.

Antanas Burokas, Adomo, g. 1920 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Nociūnų k.

Juozas Čečys (Čeičys), Juozo, g. 1924 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Vaitkūnų k.

Jonas Cekelis, g. Panevėžio aps. Šimonių k. Tumasinių k.

Vladas Čepė, g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Skudų k.

Stasys Ceriauka, g. Panevėžio aps. Viešintų valsč. Bylėnu k.

Jonas Černius, Povilo, g. 1923 m. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Papilių k.

Juozas Černius, Povilo, g. 1921 m. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Papilių k.

Petras Černius, g. 1924 m. Rokiškio aps. Kamajų valsč. Nemeniūnų k.

Povilas Černius, Juozo, g. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Pelyšių k.

Petras Čiziūnas, Juozapo, g. 1910 m. Rokiškio aps. Skapiškio valsč. Stukonių k.

Aleksas Daukas, Alekso, g. 1925 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Nociūnų k.

Jonas Davainis (Devainis), g. Biržų aps. Kupreliškio valsč. Žilių k.

Juozas Didžgalvis, žuvo 1945 m. Rimšionių miške.

Albinas Dilys, g. 1922 m. Rokiškio aps. Jūžintų valsč. Trakų k.

Jonas Dilys, Antano, g. 1921 m. Rokiškio aps. Rokiškio valsč. Ragelių k.

Petras Dilys, Mykolo, g. 1924 m. Rokiškio aps. Jūžintų valsč. Trakų k.

Danė (Lucija Donata) Dovydėnaitė (Davidėnaitė)-Vosylienė, Kazimiero, g. 1927 m., gyv. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Pelyšos k.

Petras Durosas, g. 1921 m. (1922 m.) Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Puožo k.

Petras Dūda, g. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Siaurųjų k.

Petras Dzvonka, Antano, g. 1909 m. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Asčegalių k.

Povilas Gaigalas, Jono, gyv. Rokiškio aps. Pandėlio valsč. Baronienės k.

Julius Garbauskas, g. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Rūdylių k.

Janė Gečiūnaitė, Povilo, g. 1924 m. Utenos aps. Anykščių valsč. Kušlių k.

Marija Gečiūnaitė, Povilo, g. 1927 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Kušlių k.

Aloyzas Gerkinis (Terkinis), Jono.

Kazys Gikys, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Vaitkūnų k.

Vytautas Graičiūnas, Vytauto, g. 1915 m. Panevėžio aps. Kupiškiovalsč. Grauželiškių k.

Feliksas Grižas, Jurgo, g. 1927 m. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Aulelių k.

Kazys Gucevičius (Gusevičius), g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Lukonių k.

Teofilis Gudas, Jono, g. 1914 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Nociūnų k.

Vladas Gudas, g. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Piūklų k.

Antanas Gūra, Juozo, g. 1913 m. Rokiškio aps. Skapiškio valsč. Biliūnų k.

Gurklys, g. Panevėžio aps.

Subačiaus valsč. Skudų k.

Pranas Gurklys, Povilo, g. 1922 m. Kupiškio aps. Aukštupėnų valsč. Didžprūdžių k.

Stasys Gurklys, Antano, g. 1924 m. Kupiškio aps. Aukštupėnų valsč. Astrovų k.

Antanas Inčiūra, Juozo, g. 1919 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Zubiskių k.

Petras Indriūnas, Danielius, g. 1924 m. Panevėžio aps. Šimonių valsč. Plyšių k.

Jonas Ivaškevičius, g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Sudergio k.

Kazimieras (Kazys) Ivaškevičius (Ivaška), Kazimiero, g. 1921 m. Panevėžio aps. Su-

bačiaus valsč. Sudergio k.

Petras Kuliukas, gyv. Rokiškio aps. Pandėlio valsč. Griaūžių k.

Vladas Petronis, Baltraus, g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Skudų k.

Algirdas Pilkauskas, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Gykių k.

Domas Plėta, Juozo, g. 1918 m. Panevėžio aps. Su-

bačiaus valsč. Žvirblionių k.

Julius Pulukis, g. Rokiškio aps. Pandėlio valsč. Geniškiok.

Zuzana Railaitė (Burutė Kar-

sakovaitė), g. 1930 m.

Albinas Rasčius, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Vaitkūnų k.

Vladas Repšys, g. Panevėžio aps. Subačiaus valsč. Prūse-

lių k.

Napalys Rimavičius, Alekso, g. 1920 m. Rokiškio aps. Skapiškio valsč. Jokšių k.

Cipras Rimkus, Jurgio, g. 1919 m. Rokiškio aps. Svē-

dasų valsč. Vikonių k.

Justinas Rimkus, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč.

Stasys Robinis (Rovinis, Rabinskas), Prano, g. Rokiškio aps. Svėdasų valsč. Dienioniu k.

Lionginas Rudys, g. 1926 m. Panevėžio aps. Miežiškių valsč. Nibragallo k.

Jonas Sabulis, Petro, g. 1921 m. Panevėžio aps. Kupiškio valsč. Biriečių k.

(Bus daugiau)

Atsiliepimus apie šiuos pretendentus galite siusti adresu: Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija,

Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius. Teirautis tel.

(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas skelbiamas remiantis Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos darbo reglamento 8 punktu: "Preten-

ILSEKITES RAMYBEJE

Elena Breikštienė

1929–2011

1948 m. ištremta į Krasnojarsko kr. Partizansko r. Dirbo miško darbus. I Lietuvą grįžo 1957 m. Apsigynė Šiaulių r. Kuršėnuose. Dirbo Pavenčių cukraus fabrike. Užaugino dvi dukteris ir sūnū.

Palaidota senosiose Kuršėnų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame dukterį ir sūnū, kitus artimuosius.

LPKTS Kuršėnų filialas

Antanas Vaičiūnas

1931–2011

Gimė Šakių aps. Paežerėlių valsč. Geigužių k. Mokėsi Tvirbūtų pradžios mokykloje, Kriūkų gimnazijoje. Buvo nelegalias jaunimo organizacijos Lietuvos jaunujuų Vyčių sąjungos narys. 1951 m. areštuotas ir nuteistas 25 m. lagerio ir 5 m. pilietinių teisių suvaržymo. Kalėjo Džezkazgano lageryje. 1956 m. grįžė į Lietuvą gyveno Kaune, dirbo Kauno radijo gamykloje, vėliau Kauno F. Dzeržinskio staklių gamykloje. Bendradarbiu buvo gerbiaamas dėl darbstumo, kūrybingumo, griežto principingumo. Antano Vaičiūno sukurti elektros prietaisai daugelį dešimtmečių tarnavo žmonėms. Išėjęs į pensiją ėmėsi publicistikos, dalyvavo politinėje veikloje, buvo aktyvus Tėvynės Sąjungos narys. Su dideliu džiaugsmu sutikęs valstybės atkūrimą, buvo nuolatinis rinkimų komisijų narys ir vadovas, aktyvus valstybių švenčių organizatorius ir dalyvis. Jo aktualūs straipsniai džiugino „Lietuvos aido“, „Kauno dienos“, „Tremtinio“ skaitytojus. Antanas buvo „Varpo“ redakcinės kolegijos narys, paraše išsamius atsiminimus apie Džezkazgano lagerį. Smaikščius humoristinius vaizdelius pasirašinėjo Antano Pūplio slapyvardžiu.

Palaidotas Šakių rajono Ilguvos kapinėse.

Artimieji, LPKS Kauno skyrius

Aldona Vincenta Jakimčiukienė

1934–2011

Gimė Užliaušių k. Panevėžio r. 1948 m. būdama vaikas, kartu su tėveliais ištremta į Krasnojarsko kr. Partizansko r. 1958 m. reabilituota grįžo į Lietuvą, mokėsi, vėliau dirbo būtinio aptarnavimo kombinate. Užaugino sūnū ir dvi dukteris.

Palaidota Kauno Romainių kapinėse.

2011 m. gruodžio 2 d.

Tremtinys

Nr. 45 (971)

7

Sustokit, ešelonai

Neužgyjančia žaizda virtusios mūsų tautos nuoskaudos ir šiandien tebéra tokios pat aštrios kaip ir tada, dundant ešelonams į amžino jšalo žemę. Jos dar tebekraujuoja, nes tebéra nenutolusi gyvoji atmintis. Tik užsivérus durims už gyvosios atminties slenksčio, tautos žaizdos virs sunkiai, bet jau nugalindintais istorijos puslapių akmenimis.

Lapkričio 20-osios popietė į Klaipėdos universiteto erdviai Jūrų technikos fakulteto salę susirinko buvę 1951 metų tremtiniai prisiminti dieną, išaušusių prieš šešiasdešimt metų ir nulėmusią jų likimus. Stebino susirinkusių, tais metais ištremtų žmonių gausa. Klaipėdos PKTS pirmininkas Vytautas Mickus susitikimo dalyviams papasakojo apie 1951 metų trémimo ypatumus, kuo jie skyrėsi nuo ankstesnių. Skyrėsi ir tuo,

kad jau neberekėjo didelių okupanto pastangų – tą „darbą“ buvo gerai įsisavinę vietiniai kolaborantai ir vykdė dar uoliau. Jeigu ankstesnių trémimų metais likusieji galėdavo kažkiek atsikvėpti, tai tu metų trémimai sekė vienas po kito ir žmonės visus metus naktimis nenusirengdavo, miegodovalia pasidėjė maišelius su maistu.

Pagerbiant 1951 metų tremtinius, malonu prisiminti, kad iš to laikotarpio ištremtu žmonių turime daug aktyvių narių, ant kurių pečių gula pagrindinė mūsų veikla. Jie įdeda svarų indėlį, kad išsaugetume darbingą organizaciją, stiprintume jos veiklą, nepaliktume likimo valiai vieniu ir pavargusių. Tarp tokų darbštuolių paminėtinė organizacijos kasininkė Elena Akmenskiene, poskyrio pirmininkė Stasė Milašienė, choror seniūnė Stasė Sabienė,

choro nariai Eugenija ir Bronius Vaičiai bei kiti.

Malonu pažymėti, kad prie TS-LKD Klaipėdos skyriaus yra susibūrusi gausi senjorų bendruomenė, vadovaujama Janinos Antanėnienės; visus renginius organizuoja ypatingu veiklumu ir sumanumu pasižyminti Irena Toliušienė. Svarbiausia, kad šalia jaučiamie geranoriškus ir nuoširdžius bičiulius. Prie šio 1951 metų tremtinų pagerbimo senjorai taip pat ženkliai prisidėjo. Sužavėjo jų šokių kolektyvas „Zunda“, jų pastangomis į renginį iš Klaipėdos atvyko jaunimo centro dainų ansamblis „Vega“, vadovaujamas Jolantos Vasiliauskienės ir tautinės muzikos ansamblis „Ralia“, vadovaujamas Rimos ir Sigito Spalinskų.

Atjauta ir šiluma, skirta daug iškentėjusiems buvusiems tremtiniams, palietė visų širdis.

Ona PADVARIETIENĖ

Jaunujų atlikėjų dovana 1951 metų tremtiniams

Paroda, primenantis skaudžią istoriją

Lapkričio 25 dieną Varėnos visuomenė pakvietė paroda „Karas po karō“, surengta Varėnos ki- no teatro patalpose. Vaizdinė medžiagą pateikė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Ši paroda priminė labai skaudžius mūsų pokario istorijos įvykius, privertė susimąstyti, kokios netektyse lydi mūsų tautą iki šių dienų. LPKTS Varėnos filialo pirmininkas Vytautas Kazulionis priminė Musteikos kaimo tragediją, kai buvo mirčiai pasmerkti keliolika šeimų, jų sodybos sudegintos. Buvusių politinių kalinių ir tremtinų ansamblis „Viltis“ pokario metais dainuotomis dainomis visus tarsi sugrąžino į tą prieštara- vimų kupiną laikotarpi.

Eduardas JŪRAS

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“ 2012 metams

Prenumeratos indeksas – 0117.

Prenumerata su pristatymu kainuoja:

- 1 mėn. – 7,14 Lt,
- 3 mėn. – 21,42 Lt,
- 6 mėn. – 42,84 Lt,
- 12 mėn. – 85,68 Lt.

Vienas savaitraščio numeris kainuoja 1,75 Lt.

„Tremtinys“ išeina keturis kartus per mėnesį. Prenumerata priimama „Lietuvos pašte“ iki gruodžio 25 dienos.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB "SEB" bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė

Rasa Duobaitė-Bumbulienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@erdves.lt

Projektą „Lietuvos Laisvės kovą, tremties ir tautos netekčių atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Offsetinė spauda 2 sp. lankai.

Kaina 1,75 Lt

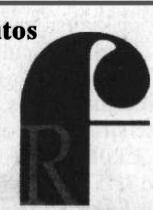
SPAUDOS,

RADIO IR

TELEVIZIJOS

RÉMIMO

FONDAS

Tiražas 2820. Užs. Nr.

ILSĘKITĖS RAMYBĖJE

Magdalena Gudaitienė

1921–2011

Tai reto gerumo, dvasingumo, nepriyglstamo katalikiško, patriotinio pasiaukojimo asmenybė. Magdalena savo gyvenimą išprasmino gydydama liaudiškos medicinos priemonėmis. Ligonių pas ją važiuodavo iš visos Lietuvos. Pasakodavo, kad pavykdavo padetį beveiltiškais atvejais. Uždirbtus pinigus paaukodavo kilniems tikslams. Jos iniciatyva ir lešomis pastatytas paminklas kunigui Štrimaičiui, Višakio Rūdos bažnyčios statytojui. Iš dalies finansavo vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus atminimui kryžiaus pastatymą Kazlų Rūdos bažnyčios šventoriuje, paminklo kunigams rezistentams Antanui Yliui ir Justinui Lelešiui-Grafui pastatymą prie Kazlų Rūdos bažnyčios šventoriaus.

Jos šviesaus atminimo švyturys ilgai švies mums pro neįžvelgiamus laiko ūkus.

Kartu su artimaisiais liūdė –

Kazlų Rūdos buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai

Antanas Karubas

1931–2011

Gimė Skuodo r. Gesalų apyl. Kervių k. ūkininkų šeimoje. Šeimoje augo trys dukters ir sūnus. Anksti mirė mama. 1949 m. tėvas su vaikais išvežtas į Irkutsko sr. Bodaibio r., vėliau į Chomolko aukso kasyklas. 1956 m. persikėlė gyventi į Bodaibą. Dirbo miškų ūkio lentpjūvėje. 1958 m. ga-vo leidimą išvažiuoti be teisės gyventi Lietuvoje. Apsigynė Latvijoje, vėliau grįžo į Lietuvą. 1967 m. vedė, užaugino dukterį. Gyveno Širvintose, dirbo Širvintų MSV katinėje.

Palaidotas Deltuvos kapinėse.

LPKTS Širvintų filialas

Aleksandras Ribikauskas

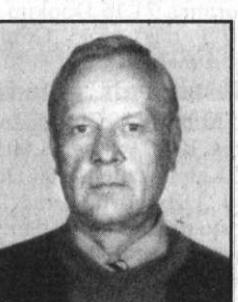
1923–2011

Gimė Kairėnų k. Grinkiškio valsč. Radiliškio r. ūkininkų šeimoje. 1944 m. per susišaudymą su sovietų kareiviais buvo sunkiai sužeistas. Dirbdamas Grinkiškio pašte, vėliau radijo mazge elektromonteriui, Beržo slapyvardžiu įstojo į pogrindinę „Saulės“ organizaciją. Vadovavo Lakūno būriui. Išdavikui pranešus, 1949 m. du šimtai organizacijos narių suimti, tarp jų ir Aleksandras su broliu Broniumi. Nuteistas 10 m. lagerio, kalėjo Vorkutoje. Tremtinio dalia dalijosi su žmona Jadyvyga. Į Lietuvą grįžo 1973 m., apsigynė Mažeikiuose. Dirbo kompresorių gamyklos laboratorijoje. Atgimimo metais buvo Lietuvos Sajūdžio Mažeikių skyriaus sekretoriu, LPKS Mažeikių skyriaus pirmininko pavaduotoju. Pastatė atminimo kryžių partizanų žūties vietoje Purvėnų k. Mažeikių r. Apdovanotas Sausio 13-osios medaliu, Lietuvos Sajūdžio atminimo medaliu. Jam suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas.

Palaidotas Grinkiškio kapinėse.

Užjaučiame žmoną, artimuosius.

LPKS Mažeikių skyrius, Lietuvos Sajūdžio Mažeikių skyrius

Antanas Motiejūnas

1937–2011

Gimė Rokiškio r. Norkūnų k. ūkininkų šeimoje, auginusioje penkis vaikus. 1948 m. su tėvais ištremtas į Krasnojarsko kr. Kazačinsko r. Juzaevkos k. Dirbo miškų darbus. 1958 m. grįžo į Lietuvą, tarnavo sovietų kariuomenėje Murmanskose. Grįžęs dirbo Rokiškio žemės ūkio mašinų gamykloje. Grojo gamyklos orkestre. 1965 m. vedė. Su žmona Audrone užaugino dukterį ir sūnų.

Palaidotas Rokiškio Kalnališkių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukterį, sūnų, seseris, giminės ir artimuosius.

LPKTS Rokiškio filialas

